

Άσκηση

Το κινητό σύστημα $Oxyz(e_1, e_2, e_3)$ περιστρέφεται ως προς το αδρανειακό $Oxyz(E_1, E_2, E_3)$ με γωνιακή ταχύτητα $\omega = \sin t e_1 - \cos t e_2$. Η κινητή αρχή O έχει διάνυσμα θέσης ως προς το αδρανειακό σύστημα $p = 2t e_1 + e_2 - (t+1) e_3$.

Ένα αντικείμενο P έχει διάνυσμα θέσης ως προς το κινητό σύστημα $r = -e_1 - t e_2 + e_3$.

Να βρεθούν η απόλυτη ταχύτητα και η επιτάχυνση του P .

Λύση

Το διάνυσμα θέσης του P ως προς το αδρανειακό σύστημα είναι $R = p + r$

$$v_{ac} = \frac{dR}{dt} = v_0 + v_r + \omega \times r, \quad \frac{dp}{dt} = v_0 = 2E_1 - E_3 \quad \text{απόλυτη παράγωγος}$$

(απόλυτη \rightarrow σχετική)

$$\frac{dr}{dt} = v_r = -E_2 \quad \text{σχετική παράγωγος}$$

$$\omega \times r = \begin{vmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ \sin t & -\cos t & 0 \\ -1 & -t & 1 \end{vmatrix} = -\cos t e_1 - \sin t e_2 - t \sin t e_3 - \cos t e_3$$

$$v_a = v_0 + v_r$$

$$\begin{aligned} \text{Άρα } v_a &= 2e_1 - e_3 - e_2 - \cos t e_1 - \sin t e_2 - t \sin t e_3 - \cos t e_3 = \\ &= 2e_1 - e_3 - \cos t e_1 - (1 + \sin t) e_2 - (t \sin t + \cos t) e_3 \end{aligned}$$

σχετική επιτάχυνση: $a_a = \frac{d'v_a}{dt} = 0$

Για να βρούμε την απόλυτη επιτάχυνση κάνουμε το εξής.

Η απόλυτη ταχύτητα $v_a = v_0 + v$ όπου $v_0 = 2e_1 - e_3$ που

αναφέρεται στο αδρανειακό σύστημα και

$$v = -\cos t e_1 - (\sin t + 1) e_2 - (t \sin t + \cos t) e_3$$

$$a_a = \frac{dv_a}{dt} = \frac{dv_0}{dt} + \frac{dv}{dt} = 0 + \frac{d'v}{dt} + \omega \times v$$

$$\frac{d'v}{dt} = \sin t e_1 - \cos t e_2 - (t \cos t) e_3$$

$$\omega \times v = \begin{vmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ \sin t & -\cos t & 0 \\ -\cos t & -\sin t - 1 & -(t \sin t + \cos t) \end{vmatrix} \Leftrightarrow$$

$$\omega \times v = \cos t (t \sin t + \cos t) e_1 + \sin t (t \sin t + \cos t) e_2 + (-\sin t - 1) e_3$$

Άρα

$$\begin{aligned} a_a &= (\sin t + \cos t (t \sin t + \cos t)) e_1 + (-\cos t + \sin t (t \sin t + \cos t)) e_2 \\ &+ (-t \cos t - \sin t - 1) e_3 \quad (\text{απόλυτη επιτάχυνση}) \end{aligned}$$

ΑΣΚΗΣΗ

Το κινητό σύστημα $\rho_{xyz}(e_1, e_2, e_3)$ περιστρέφεται ως προς αδρανειακό $\rho_{xyz}(e_1, e_2, e_3)$ με γωνιακή ταχύτητα $\omega = e_1 - e_2 + \cos t e_3$ ενώ η κινητή αρχή O έχει διάνυσμα θέσης ως προς την ρ το $\rho = e_1 - 2e_2 + te_3$.

Ένα σφάκιο P έχει διάνυσμα θέσης ως προς το κινητό σύστημα $r = 2e_1 + e_2 - 2te_3$. Να βρεθούν η σχετική και απόλυτη ταχύτητα και επιτάχυνση του σφακίου P .

Λύση

Διαν. θέσης: $R = \rho + r$ $[v_a = v_0 + v]$

$$v_a = \frac{dR}{dt} = \frac{d\rho}{dt} + \frac{dr}{dt} + \omega \times r = e_3 - 2e_3 + \omega \times r = -e_3 + \omega \times r$$

$$\omega \times r = \begin{vmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ 1 & -1 & \cos t \\ 2 & 1 & -2t \end{vmatrix} = (2t - \cos t) e_1 + (2t - 2 \cos t) e_2 + 3e_3$$

Άρα $v_a = (2t - \cos t) e_1 + (2t - 2 \cos t) e_2 + 2e_3$ (απόλυτη ταχύτητα)

$$v_0 = \frac{d\rho}{dt} = -2e_3 \Rightarrow a_a = \frac{d'v_a}{dt} = 0 \quad (\text{σχετική επιτάχυνση})$$

$$a_a = \frac{dv_a}{dt} = \frac{dv}{dt} + \frac{dv}{dt} = 0 + \frac{dv}{dt} + \omega \times v$$

$$v_0 = e_3 \quad \text{όρα} \quad v = v_a - v_0 = (2t - \cos t)e_1 + (2t - 2\cos t)e_2 + e_3$$

$$\frac{dv}{dt} = (2 + \sin t)e_1 + (2 + 2\sin t)e_2$$

$$\omega \times v = \begin{vmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ \sin t & -\cos t & 0 \\ 2t - \cos t & 2t - 2\cos t & 1 \end{vmatrix} = -\cos t e_1 - \sin t e_2 + e_3 \cdot (2t \sin t - 2\cos t \sin t + 2t \cos t - \cos^2 t)$$

$$\text{όρα} \quad a_a = (2 + \sin t - \cos t)e_1 + (2 + \sin t)e_2 + (2t \sin t - 2\cos t \sin t + 2t \cos t - \cos^2 t)e_3$$

(απόλυτη επιτάχυνση)